

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

c. 2. De quibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

de sententia & re iud. lib. 6. & Clemens V. in concilio Viennensi, & habetur in Clemen. Romani. de iureiuran. ex quibus colliges impios esse, & Ecclesiam inimicos, qui hac vel non recipiunt, vel de his male sentire videtur, inter quos est Franciscus Duarenus lib. 1. c. 4. de sacris Ecclesie ministerijs. non est itaque fas dicere Romanum Pontificem non habere utrumque gladium, siue utramque iurisdictionem videlicet spiritualem & temporalem.

Ceterum cum hic articulus de duplici Romani Pontificis iurisdictione sit late patens: nec nostre breuitatis institutum eum hoc loco fusius explicari permittat, satis videbimur fecisse auctores & loca indicauerimus, unde eius notitia haberi possit. de eo ergo late tractant Doctores Canonistae cum glossa in cap. nouit, extra de iudic. glossa, in c. causam quae qui filij sint legit. glossa super. extrauagan. Vnam sanctam. de maio. & obediens. de qua nunc agimus. glossa & ibidem Doctores in cap. licet. extra de foro compet. gl. 1. in cap. Vergentis, de heret. & Augustinus de Aucona in summa de potestate ecclesiastica. q. 46. ar. 2. Aluarus Pelagius lib. 1. c. 13. de planctu Ecclesiae. copiose Turrecremata in summa de ecclesia lib. 2. cap. 113. 114. & 115. idem apud Gratianum in cap. cum ad verum. 96. dist. Iacobatus tract. de Concilio. lib. 10. art. 7. Caietanus in 2. parte Apologiae de potestate Papae, cap. 13. ad 8. arg. Sotus lib. 4. sentent. dist. 25. q. 2. ar. 1. & lib. 4. de iustitia & iure q. 4. art. 1. Ferdinandus Vasquius lib. 1. controuersiarum illustrium, cap. 20. & 21. Simancas de catholicis instit. tit. 45. de Papa. Albertus Pighius Campensis lib. 5. c. 16. Hierarchiae ecclesiasticae. Restaurus Castaldus tract. de Imperatore, in diuersis locis, Ioannes a Capistrano tract. de Papa & concilio auctoritate, par. 2. partis secundae de principalis. Blasius Nauarrus libro 1. de sacro ecclesiae principatu, cap. 7. & 8. Cassaneus in catalogo gloriae mundi. par. 4. consideratione 7. & alij quos longum esset recensere.

Admonedo tamen hic, non esse facile. cum in auctorum praecatorum, aut aliorum de hac re disserentium, recipiendam sententiam, (neque nimis eo animo eos retuli ut approbarem) sed iudicio opus esse. Nam veritate testante, spiritualis potestas terrenam potestatem instituere habet & iudicare, si bona non fuerit. Hae est postrema assertio ueluti superioris declaratoria, nempe, Romanum Pontificem, iurisdictionem temporalem tunc exercere in principes seculares, cum illi potestate sibi data abutuntur, inde subdit, at non de conuerso illi Romanum Pontificem iudicabant. Pontifex enim Romanus omnes iudicat, ipse autem a nemine iudicatur, quod vno assensu docuerunt primi illi Romani Pontifices, ut Siluester, & habetur in ea. nemo q. 3. ibi: Nemo iudicabit primam sedem iustitiam temperare desiderantem: neque enim ab Augusto, neque ab omni clero, neque a regibus, neque a populo iudex iudicabitur. idem Gelasius Papa, & habetur in c. cuncta per mundum. q. 3. ibi. Neque cuiquam de eius liceat iudicare iudicio. Idem Symmachus Papa, & habetur ibidem in cap. qui aliorum & Vigilus Papa, & Nico-

Pontificem Romanum nemo iudicat.

laus, & habetur in cap. nemini. 17. quest. 4. item alij, quos longum esset recensere. Nostri tamen vnum casum excipiunt, cum videlicet Romanus Pontifex incidit in heresim. cap. si Papa. 40. dist. at non desunt qui verisimiliter asserant Papam rite & canonicè electum hereticum esse non posse, de quo quid sentiam, explicabo infra part. 3. super quest. 25.

DE BAPT. ET EIVS EFFECTV de uolumine maiori decretalium.

ALEXANDER III.

Licet puer sit termersus in aqua in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti; si non sit dictum; ego te baptizo in nomine patris, & c. non est baptizatus. Cap. 1.

QUIS puerum ter in aqua immerferit in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, amen: & non dixerit, ego baptizo te in nomine Patris, & Filij et Spiritus sancti, amen: non est puer baptizatus.

COMMENT. XL

SI QVIS puerum ter in aqua immerferit.] Ideo retulit Emericus, quia hoc in hoc extra dicitur catholica veritas, nempe, vitari baptismum quotiens minister non exprimit actum baptizandi: non ergo intelligas vitari baptismum ex omissione pronominis, Ego, quod videtur indicare hic textus; sed vitari ex omissione actus baptizandi: ut si quis ommitteret verbum, baptizo, aut aliud ei simile, & solum diceret, in nomine Patris, & c. non conferret baptismum: nam Graeci sine expressione personae ministri baptizantis vere conferunt baptismum ut in concilio Florentino definitum est quamquam pronomen, ego, omitti non debeat. c. si quis sane, de bapt. & eius esse. & glo. in sum. de cons. di. 4. Vult ergo definire Romanus Pontifex, quod licet quis mergat siue aspergat, aut effundat in nomine Patris, etc. non exprimendo verbo actum baptizandi, non baptizat. Si vero dicat, Baptizo te in nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti sufficit ad essentiam. c. si quis presbiter. c. multi. & c. sanctum. de conse. di. 4. & S. Tho. 3. p. q. 66. ar. 5. & Theologi communiter lib. sem. di. 3. & ibi Dominicus Sotus. q. vnica. art. 5. dum tamen habeat intentionem saltem facie di quod facit ecclesia. c. solet. de conse. di. 4. & c. humanae. 22. q. 5. & tradit concilium Trid. Sess. 7. de sacramentis in genere, cano. 111.

IDEM ALEX.

Si probabiliter dubitatur, an quis fuerit baptizatus potest baptizari forma hic expressa. Cap. 2. De quibus dubium est an baptizati fuerint, baptizantur his uerbis praemissis: Si baptizatus es, non te baptizo: sed si nondum baptizatus es, Ego te baptizo, & c.

COM.

Nemo puzan si in d quia scelus

Cap lo, & confes & c. p. ri quo ergo.

Non nino baptismi omissione nois, ego ex omissione actus baptizandi.

Matth Luc. 2.

Iaco.

Luc. 7.

COMMENT. X.

Nemo rebaptizandus nisi in dubio quia graue scelus est.

† Cap. paruo lo, & seq. de consec. dist. 4. & c. presbyte ri quos §. qd ergo. 63. dist.

Non tunc baptizandus nisi in dubio quia graue scelus est.

Math. 15. Luc. 11.

Iaco. 5.

Luc. 7.

DE quibus dubium est an baptizati fuerint. *¶ Ideo reuoluit auctor quia hec veritas in ea statuitur, Nulli debent penitus rebaptizari, nisi de quibus dubitatur an sint baptizati nec ne. intellige tamen hoc postremum quando vere dubium est, ita vt sciri non possit, an fuerit baptizatus nec ne: nam si probabiliter veritas intelligi possit, nullo modo est rebaptizandus, cum grauissimum sit scelus, quod luculenter ostendit Clemens Papa lib. 6. ca. 15. constitutionem Apostolicam, ait enim inter cetera ita: Eodem modo contenti sunt vno solo baptismo, qui in Domini mortem traditur, non ministerio abominandorum hereticorum, sed probatorum sacerdotum, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. & paucis interpositis subdit: Veruntamen initiatos iterum baptizare tentant es, et cetera. Insignis est sane locus, & ob id nullo pacto fuit omittendus. idem Augustinus in lib. de vera & falsa penitentia. c. 3. Damascenus lib. 4. c. 1. de fide orthodoxa. cap. quod quidam. 1. q. 1. Leo Papa ad Rusticum episcopum, epistola 70. cap. si nullo. de consec. dist. 4. S. Tho. 3. par. q. 86. art. 9. Magister & Theologus in 4. sent. dist. 6. concilium Tridentinum sess. 7. de baptismo. canon. 1. cuius verba sunt: Si quis dixerit verum & rite collatum baptismum iteranda esse illi, qui apud infideles fidem Christi nongauerit, cum ad penitentiam conuertitur, anathema sit.*

INNOCENTIUS III. Arelaten. Archiepiscopo.

Sacramentum baptismi, vtiliter confertur paruulis; licet non credant, nec intelligant: & remittitur eis peccatum originale. hoc dicit vsque ad §. Verum. Cap. 3.

MAIORES Ecclesie causas, praesertim articulos fidei contingentes, ad Petri sede referendas intelliget, qui eum quaerenti Domine que discipuli dicent ipsum esse, respondisse notabit: Tu es Christus filius Dei viui, & pro eo Dominum exorasse, ne deficiat fides eius. Quibusdam igitur quaestionibus, quas contra catholicos heretici mouerant, nos postulas respondere. Afferunt. n. paruulis inutiliter baptismum conferri: quod nititur probare, illud primo & praecipue inducentes, quod cum secundum verbum Iacobi Apostoli dicitis in epistola sua; Charitas operit multitudinem peccatorum: & iuxta illud testimonium veritatis in Evangelio de peccatrice, quae ipsius pedes lauerat, perhibens; Dimissa sunt ei peccata multa, quonia dilexit multum: non nisi per charitatem, & in charitate crimina dimittantur: paruulis, qui nec

A sentiunt nec consentiunt, & charitatem non habent, quae sentientibus & consentientibus tantum infunditur: peccatum non dimittitur in baptismo: & infra. Ad id autem taliter respondemus, quod baptismum circumcissioni successit: absit enim vt in illam damnatam heresim incidamus, quae perperam affirmabat legem cum Evangelio, & circumcissionem cum baptismo seruandam: quoniam secundum Apostolum dicitur ad Galatas: Si circumcidimini, Christus nihil vobis prodest. Cum ergo circumcissio tam adultis quam paruulis ex praeccepto Domini conferretur, ne baptismus qui successit lo-

Gal. 5.

B copiosius, & generalior tamen existit, cum tam viri quam feminae baptizentur, minoris videatur effectus; tam adultis quam paruulis est conferendus. Sicut enim sine distinctione qualibet Moysae lex clamabat: Anima cuius praepitij caro circumcisa non fuerit, peribit de populo suo: ita nunc indistincte vox intonat Evangelica: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non intrabit in regnum Dei, ab hac generalitate nec sexum, nec aetatem excludens. Caute tamen notandum est, quantum plus baptismus hodie conferat Christianis, quam quodam ludaeis circumcissio contulisset: dictum est in fine praedictae auctoritatis inductae de veteri lege: Peribit de populo suo. In Evangelica uero auctoritate subiunctum est: Non intrabit in regnum Dei. Quoniam etsi originalis culpa remittebatur per circumcissionis mysterium, & damnationis periculum vitabatur, non tamen perueniebatur ad regnum caelorum, quod vsque ad mortem Christi fuit omnibus oblatum: sed per sacramentum baptismi Christi sanguine tribuati, culpa remittitur, vitatur periculum, & ad regnum caelorum etiam peruenitur: cuius sanam Christi sanguis fidelibus suis misericorditer reseruit. Absit enim, vt vniuersi paruuli pereant, quorum quotidie tanta multitudo moritur, quin & ipsis misericors Deus, qui neminem vult perire, aliquod remedium procurauerit ad salutem. Caterum ex ui litterae satis patet praedictas auctoritates intelligendas esse tammodo de adultis, qui habent multitudinem peccatorum, cum de paruulis non possit intelligi, qui peccato tantum originali tenentur. Similiter & illa auctoritas est soluenda: Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit, &c. cum non possint credere paruuli, sed adulti; & ob hoc tota auctoritas hic intelligenda est de adultis, ne ad alios prima, & ad alios secunda clausula referatur. Quamuis nonnulli concedant, quod paruuli credunt non per vsum, sed per habitum fidei, quem suscipiunt in baptismo: sicut & alia multa verba secundum communem vsum loquendi non ad actum, sed ad aptitudinem referuntur.

Gen. 27. Leuit. 12.

Ioan. 3.

D illud uero quod opponentes inducunt, fidem aut charitatem, aliasque virtutes paruulis utpote non consentientibus non infundis, & a plerisque non conceditur absolute: cum propter hoc inter doctores Theologos quaestio referatur: alij §. Verum quia.

† De hoc articulo vide supra in commentario 3. super clem. si de catholice. Verum quia.